

Finansowanie projektów infrastrukturalnych w Egipcie¹

Finansowanie projektów infrastrukturalnego i przemysłowego rozwoju oznacza ich długoterminowe kredytowanie. Struktura finansowania projektów ma na celu uniknięcie ryzyka oraz osiągnięcie korzyści przez komponenty składowe – strony projektu. Ryzyko kredytu oceniane jest przez kredytodawców przy uwzględnieniu zakładanego w projekcie wpływu gotówki i wartości aktywów bardziej niż wiarygodności kredytowej sponsorów projektu. Sponsorzy - inwestorzy udziałowi - angażują instytucje specjalizujące się w minimalizowaniu odpowiedzialności w przypadku niepowodzenia projektu. Finansowanie projektu umożliwia połączenie na rzecz realizacji projektu działań specjalistów i firm doświadczonych w dziedzinach, które reprezentują.

Finansowanie projektów w odniesieniu do rynku Egiptu umożliwia równoczesne inicjowanie wielu projektów bez potrzeby uprzedniego zgromadzenia środków. Rząd realizując płatności stwarza przez pewien okres czasu, zazwyczaj 15 – 40 lat, publicznemu udziałowcowi możliwość elastycznego planowania rozwoju projektu. W okresie tym rząd może wykorzystywać sektor prywatny zachowując własność i zarządzając projektem.

Partnerstwo publiczno – prywatne /PPP/ jest formułą finansowania projektów, w której sektory publiczny i prywatny współpracują na rzecz realizacji projektów publicznych. Po utworzeniu w 2006 roku centralnego organu ds. partnerstwa publiczno – prywatnego w Egipcie – PPP Central Unit – w 2009 roku rozpoczęto realizację pierwszego projektu PPP, którym jest oczyszczalnia ścieków w Kairze - New Cairo Waste Water /rozpoczęcie funkcjonowania oczyszczalni planowane było w Q4 2012 r./. W 2010 r. rząd Egiptu ratyfikował ustawę o partnerstwie publiczno – prywatnym wzmacniającą rolę sektora prywatnego w projektach publicznych. Ustawa jest korzystna dla sektora publicznego poprzez angażowanie prywatnej ekspertyzy i umiejętności na rzecz poprawy jakości i efektywności projektów. Program PPP oferuje realizację projektów w wielu branżach, w tym w dziedzinie edukacji /szkolnictwo wyższe i średnie/, usług /stacje oczyszczania wody/, ochrony zdrowia /szpitale, centra medyczne, ośrodki podstawowej opieki zdrowotnej/, transportu /koleje, porty, drogi, lotniska/, ropy i gazu /rafinerie/ oraz użyteczności publicznej. Wg szacunku funduszu inwestycyjnego Beltone Financial w Egipcie realizowano w 2011 roku 46 projektów PPP o wartości ponad 16 mld dol. USA.

¹ wg Banking Sector Developments in Egypt; ACCE – BSAC, January 2013

Polityczna zmiana w 2011 roku w Egipcie była oczywistym powodem obaw środowiska finansującego projekty infrastrukturalne. Wg PPP Central Unit główni kredytodawcy – jak Bank Światowy, Europejski Bank Inwestycyjny i Międzynarodowa Korporacja Finansowa zażądały objęcia udzielanych pożyczek gwarancjami od ryzyka politycznego. Żądanie to zostało odrzucone przez rząd Egiptu. Dodatkowe obawy kredytodawców wynikają z ryzyka walutowego, które odnosi się szczególnie do zagranicznych banków. Banki zagraniczne domagały się od rządu Egiptu objęcia gwarancjami ryzyka kursu walutowego i deprecjacji waluty egipskiej. Żądanie to zostało także odrzucone przez rząd Egiptu. Chcąc uczynić PPP bardziej adaptowalnym dla prywatnego finansowania rząd egipski zmienił zapisy ustawy zezwalając na rozstrzyganie sporów w formie arbitrażu zamiast mocą werdyktów sądów egipskich. Będąc czytelnym dążeniem rządu egipskiego do zaangażowania do PPP prywatnego finansowania zasada ta przyznała kompetencje arbitrażowe Centrum Arbitrażu Międzynarodowego w Kairze, korelując zasady postępowania arbitrażowego z regułami przyjętymi przez Komisję ONZ ds. Międzynarodowego Prawa Handlowego.

Wprawdzie polityczna niestabilność nadal nie sprzyja rynkowi Egiptu, niemniej obawy inwestorów zaczęły się pomniejszać. Wg PPP Central Unit wiele banków egipskich odstąpiło od żądań gwarancji od ryzyka politycznego i realizacja projektów PPP postępuje bez większych finansowych utrudnień.

Świadectwem dobrej kondycji sektora projektów PPP było ogłoszenie na początku 2012 roku zwycięzców kontraktu na budowę szpitali w Aleksandrii – pierwszego w dziedzinie ochrony zdrowia projektu PPP w Egipcie. Projekt wartości 226,5 mln dol. USA obejmuje budowę 2 szpitali specjalistycznych i banku krwi. Zwycięskie konsorcjum tworzy Alexandria University w partnerstwie z firmami Albareek Investments, DETAC Contracting, brytyjską G4s i niemiecką Siemens. W finansowaniu projektu mają uczestniczyć banki National Bank of Egypt, Cairo Investment Bank i HSBC.

Projekty PPP oczekujące na rozstrzygnięcie obejmują budowę oczyszczalni ścieków wartości 980 mln funtów egipskich w 6th of October City i wartości 5,5 mld funtów egipskich w Abu Rawash oraz projekt wartości 4,5 mld funtów egipskich przedłużenia drogi z 6th of October City do dzielnicy Kairu Rod Al Farag.

Tabela niżej prezentuje projekty PPP realizowane w Egipcie wraz z podaniem wiodącego publicznego partnera egipskiego.²

nazwa projektu	zaangażowana/wiodąca instytucja publiczna
oczyszczalnia ścieków Abu Rawash	Ministry of Housing, Utilities and Urban Development
szpitale i bank krwi w Aleksandrii	Alexandria University
oczyszczalnia ścieków New Cairo	New Urban Communities Authority
przedłużenie drogi Rod el Farag	Central Authority for Development
oczyszczalnia ścieków 6th of October	Ministry of Housing, Utilities and Urban Development
obwodnica drogowa Aleksandrii	Ministry of Transport

² wg PPP Central Unit Ministerstwa Finansów Egiptu

droga do Aleksandrii /Kafr el Zayat – Hosh Eissa/	Ministry of Transport
oczyszczalnia ścieków Aleksandria Zachodnia	Ministry of Housing, Utilities and Urban Development
piekarnie chleba TBA	TBA
stacja uzdatniania wody Giza Treatment Plant	Ministry of Housing, Utilities and Urban Development
metro - połączenie dzielnic Heliopolis	Ministry of Transport
oczyszczalnia ścieków Helwan	Ministry of Housing, Utilities and Urban Development
szpitale w dzielnicach Imbaba i Omrania	Ministry of Health
międzynarodowa droga nadmorska /Port Said – Matrouh/	Ministry of Transport
projekt budowy nowych szkół publicznych	General Authority for Educational Buildings
regionalna obwodnica drogowa /północna część/	Ministry of Transport
obwodnica drogowa miasta Tenth of Ramadan	New Urban Communities Authority

Sporządził

Tomasz Przygoda
radca

Kair, październik 2013 r.